

23 и 24 АПРИЛ 1994 ГОДИНА
ВЕЧЕР, СВОЈСТВО, 95К6, 12, 13,

„ЗДРАВО, КАДЕ СТЕ“

ПЕТАР ХАЦИ БОШКОВ, СКУЛПТОР И ГРАФИЧАР

ТВОРЕШТВО ШТО НЕ

Четири дацјани во ликовниот живот на Македонија ненаметливо, но неприкосновено, владее името на Петар Хаџи Бошков, скулптор и сликар, чие творештво било презентирано во најrenomираните салони во светот, од Париз, Милано, Рим, до Мексико Сити, Дакар, Токио... Добитник на десетина домашни и интернационални награди, Хаџи Бошков последен пат во Скопје излагаше во 1991 година. Минатата година неговите скулптури и графики беа презентирани во Истанбул, а за годинава подготвува изложба во Софија, но што ќе следи лондонската галерија „Сент Цемс“, односно отворениот простор пред истата, која во светот е позната како едно од најrenomираните „катчиња“ што под „свое“ ја има исто таку популарното издание „Економист“.

Како деновиве живее и работи Петар Хаџи Бошков? Колку сè она што се случува во општеството и на пошироките балкански простори делува врз неговото творештво и, конечно, кои се неговите преокупации во сферата што значи негов живот?

ЦАРУВААТ МЕДИОКРИТЕТИ

— Живееме во време на промени кои нормално делуваат врз секоја единка, па така и врз мене. Меѓутога,

РГОСУВА

Силвера ПАДОРИ

факт е дека тие промени, во суштина, не можат да го сменат моето творештво, туку само стандардите во ком живееме и однесувањето. Ова, оттаму што уметноста е еден космос и исто како во него, промените не можат во целост да ги изместат законите што владеат. Постои една субјективна и општа агресија, исто онака како кога човек што бил затворен во еден простор кога ќе излезе на слобода, пред новите хоризонти, не знае каде да се упати. Ги следи своите лични потреби и желби и во таа слобода, во сопственото барање ја вложува целата своя енергија, што се претвора во агресија кон себе и кон околината. Во тој јуриш се изместуваат и моралот и етиката, доаѓа до израз егоизмот, при што целосно се

„замижува“ пред околината — вели Петар Хаџи Бошков.

Ваквите состојби, пак, доведуваат до пресечување на „крилјата“ на критериумите за вредност, особено за уметноста. Постои едно медиокритетство, експонирање и афирмирање на невредности, на кичот, од единствена причина што е дојдено до раслојување, па лутето кои во моментов се финансиски моќни не се ни образовано потковани, немаат знаење и критериуми да ги оцврнат вистинските вредности. Кусо речено, не е постигнато едно ниво на културната хигиена на односите, на вреднувањата.

Дали и како еден уметник од калибрат на Хаџи Бошков успева да се заштити и одбрани од она што го носи сејдневието?

— Одмерен сум, не поседувам огнен жар да се спротивставувам, не сакам да ме фати јуфоријата и агресијата, што прво мене би ми наштетила, а потоа и на другите. Навистина, ова е

- ЖИВЕЕМЕ ВО ВРЕМЕ НА ПРОМЕНИ, Но УМЕТНОСТА Е КАКО КОСМОСОТ СО СОПСТВЕНИ ЗАКОНИТОСТИ КОИ, СЕЛАК, ГИ ИЗДРЖУВААТ СТРЕСОВИТЕ

- ВРЕМЕ Е И НА МЕДИОКРИТЕТИ КОИ ГИ ПРЕСЕКУВААТ „КРИЛАТА“ НА ВИСТИНСКИТЕ ВРЕДНОСТИ

- СКУЛПТУРИТЕ НА ХАЦИ БОШКОВ СОЗДАДЕНI ОД ЧЕЛПИК ШТО НЕ РГОСУВА, ИДНАТА ГОДИНА КЕ СЕ НАЈДАТ ВО ЛОНДОН, СО ШТО МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРА КЕ ИМА ДОСТОЕН ПРЕЗЕНТЕНТ НА СВОИТЕ ВИСТИНСКИ ВРЕДНОСТИ

тешко време за творење иако ваквите изместености, историјата покажува дека биле инспиративни и оставиле белег во уметноста. Преокупиран сум со својата работа, сопствениот свет и идеи. Делата за изложбата во Софија, што ќе биде годинава, веќе ги завршив. Сега се подготвуваат за Лондон, но токму поради сè она што го споменав се чини, место во ноември, ќе излагам наредната година. Едноставно, изложбата за мене како единка не е евтина работа, сред-

ствата тешко доаѓаат од спонзори, зашто нема заинтересирани. Не обвинувам никого, зашто знам дека тешко се доаѓа до средства, а уште потешко се одделуваат за уметноста. Но, сакам да верувам дека со оглед на значењето за целата македонска култура и нејзиното презентирање пред очите на светската јавност и овој најтежок, финансиски, проблем ќе биде надминат – посочува Хаџи Бошков.

● СИЛАТА НА ЕНЕРГИЈАТА

Замислата е петте големи скулптури на Петар Хаџи Бошков да бидат изложени на просторот пред галеријата „Сент Џемс“ на „Економист“. Ќе бидат изработени од челик што не рѓосува, распоредени во еден простор што е архитонски и урбано решен со стакло, бетон, строги геометриски линии – хоризонтали и вертикални.

– По периодот на истражување, ба-
рање на сублимнат, дефинирање на
она што сум го истакнувал, новите
скулптури ќе ја презентираат силата
на енергијата, движењето. Значи, не
ќе го носат печатот на поранешниот
истражувачки период, туку се нешто
ново – човекот ја создава енергијата,
ја троши безмилосно и нерационално,
создавајќи агресија, го скусува животот.
Скулптурите ќе ја прикажат енер-
гијата што може да свиткува и испра-
вува, крши, перфорира. Работејќи на
овој проект, практично, ми е дадена
можност да ја осознаам и сопствената
енергија, да ја опсервирам вредну-
вам. Строгите геометриски линии на
просторот каде што ќе бидат скулпту-
рите изложени ќе бидат облагородени
со валчесто кривата линија, што
носи топлина, пријатност, смирување
– вели Хаџи Бошков.

Она, пак, што не може да го презен-
тира скулптурата од челик што не рѓо-
сува – бојата, ќе биде пред очите на
јавноста низ графиките. Според Хаџи
Бошков, новата серија графики е повр-
зана со скулптурите и, најверојатно,
комплетната поставка што в година ќе
биде изложена во Лондон ќе можат да ја
видат и вљубениците на уметноста од
Скопје и земјава.